

Er bestaat niet zoiets als een 'revolutionaire regering'

Door [CrimethInc.](#)

- Oorspronkelijke titel: There's No Such Thing as Revolutionary Government
- Verschenen: 2018
- Bron: [Er bestaat niet zoiets als een revolutionaire overheid](#), 2021; [There's No Such Thing as Revolutionary Government](#), Crimethinc., 2018
- Vertaling: [Forum voor Anarchisme](#)

Er bestaat niet zoiets als een 'revolutionaire regering'

Waarom je de staat niet kunt gebruiken om klasse af te schaffen

Emma Goldman wist het. Michael Bakoenin waarschuwde iedereen ervoor een halve eeuw voor de Russische Revolutie. Veteranen van de Black Panther Party en het Black Liberation Army Ashanti Alston en Kuwasi Balagoon trokken dezelfde conclusie. Er bestaat niet zoiets als een revolutionaire overheid. Je kunt de instrumenten van de regering niet gebruiken om onderdrukking op te heffen.

Sinds het midden van de 19e eeuw beweren anarchisten dat de sleutel tot bevrijding niet ligt in het grijpen van de staat, maar in het afschaffen ervan. Maar van Parijs tot St. Petersburg, van Barcelona tot Peking, heeft de ene generatie revolutionairen na de andere deze les op de harde manier moeten leren. Politici in en uit de macht schuiven verandert weinig. Wat telt zijn de instrumenten van de heerschappij - de politie, het leger, de rechtbanken, het gevangenisstelsel, de bureaucratie. Of het nu een koning, een dictator of een Congres is die deze instrumenten aanstuurt, de ervaring aan de ontvangende kant blijft ruwweg hetzelfde.

Dit verklaart waarom de uitkomst van de Egyptische revolutie van 2011-2013 lijkt op de uitkomst van de Russische Revolutie van 1917-1921, die lijkt op de uitkomst van de Franse Revolutie van 1848-1851. In alle gevallen, zodra de mensen die de revolutie teweegbrachten hun pogingen om sociale veranderingen rechtstreeks door te voeren staakten en hun hoop gingen vestigen op politieke vertegenwoordigers, werd de macht geconsolideerd in de handen van een nieuwe autocratie. Of de nieuwe tirannen nu uit het leger, de aristocratie of de arbeidersklasse kwamen, of zij nu beloofden de orde te herstellen of de macht van het proletariaat te verpersoonlijken, het eindresultaat was ruwweg hetzelfde.

De regering zelf is een klassenrelatie. Je kunt de klassenmaatschappij niet afschaffen zonder de asymmetrie tussen heerser en overheerste op te heffen. Economie is slechts een van de vele gebieden waarin door middel van sociale constructies gecodificeerde machtsverschillen worden

opgelegd; politiek is een ander. Particulier kapitaalbezit is voor de economie wat staatsmacht is voor de politiek.

Zonder een kritiek op de staat zijn zelfs succesvolle revolutionairen gedoemd om op hun beurt onderdrukkers te worden, en de plaats in te nemen van de heersers die zij omver hebben geworpen.

Marx en Lenin schiepen enorme verwarring door te beloven dat de staat gebruikt kon worden om de klassenmaatschappij af te schaffen, waarna de staat op de een of andere manier zou verdwijnen. Met andere woorden, "de arbeiders" - d.w.z. een partij die verklaart hen te vertegenwoordigen, zoals elke andere regeringspartij doet - zouden de politie, het leger, de rechtbanken, het gevangeniswezen, de bureaucratie en alle andere instrumenten van de staat kunnen behouden, maar deze zouden op magische wijze gelijkheid in plaats van ongelijkheid gaan produceren. Dit roept de vraag op: wat is de staat? Bovenal is het de concentratie van politieke legitimiteit in specifieke instituties, in tegenstelling tot de mensen over wie zij heersen. Dit is de definitie van ongelijkheid zelf, omdat het degenen die via deze instellingen de macht hebben bevoorrecht ten opzichte van alle anderen. Hoewel marxisten en leninisten in tientallen revoluties met succes de macht hebben gegrepen, is geen enkele revolutie erin geslaagd de klassenmaatschappij af te schaffen - en in plaats van te verdwijnen, is de staat daardoor alleen maar machtiger en ingrijpender geworden. Zoals de Sonvilier Circular het formuleerde: "Hoe kunnen we verwachten dat een egalitaire en vrije samenleving voortkomt uit een autoritaire organisatie?"

Wanneer revolutionairen proberen de klassenongelijkheden die door het particuliere bezit van kapitaal zijn ontstaan ongedaan te maken door de volledige controle over het kapitaal aan de staat te geven, maakt dit de klasse die de politieke macht bezit tot de nieuwe kapitalistische klasse. Het woord hiervoor is staatskapitalisme. Overal waar je politieke vertegenwoordiging en bureaucratisch beheer ziet, vind je een klassenmaatschappij. De enige echte oplossing voor economische en politieke ongelijkheid is het afschaffen van de mechanismen die machtsverschillen in de eerste plaats creëren - niet door gebruik te maken van staatsstructuren, maar door het organiseren van horizontale netwerken voor zelfbeschikking en collectieve verdediging die het onmogelijk maken om de privileges van welke economische of politieke elite dan ook af te dwingen. Dit is het tegenovergestelde van macht grijpen.

Elke vorm van regering staat tegenover dit project. De eerste voorwaarde voor een regering om aan de macht te blijven is dat zij een monopolie op dwangmiddelen moet verwerven. In de strijd om dit monopolie te bereiken, lijken fascistische despotismen, communistische dictaturen en liberale democratieën op elkaar. En om dit te bereiken eindigt zelfs de meest ogenschijnlijk radicale partij gewoonlijk in samenspanning met andere machtsspelers. Dit verklaart waarom de bolsjewieken tsaristische officieren en contraterreurmethode gebruikten; het verklaart waarom zij herhaaldelijk de kant van de petite bourgeoisie kozen tegen anarchisten, eerst in Rusland en later in Spanje en elders. De geschiedenis logenstraft het oude alibi dat de bolsjewistische repressie nodig was om het kapitalisme af te schaffen. Het probleem met het bolsjewisme was niet dat het bruto geweld gebruikte om een revolutionaire agenda door te drukken, maar dat het bruto geweld gebruikte om die agenda de kop in te drukken.

Het is niet erg populair om dit vandaag de dag te erkennen, nu de vlag van de Sovjet-Unie een vaag, terugtrekkend scherm is geworden waarop mensen kunnen projecteren wat ze maar willen. Een generatie die is opgegroeid na de val van de Sovjet-Unie heeft de illusie dat de staat al onze problemen zou kunnen oplossen als de juiste mensen het voor het zeggen zouden hebben, nieuw leven ingeblazen. Apologeten voor Lenin en Stalin maken precies dezelfde excuses die we horen van de voorstanders van het kapitalisme, door te wijzen op de manieren waarop consumenten onder hun

bewind profiteerden of door te stellen dat de miljoenen die zij uitbuiten, gevangennamen en vermoordden het verdienden.

In ieder geval is een terugkeer naar het staatsocialisme van de 20e eeuw onmogelijk. Zoals de oude Oostblok-grap luidt, is socialisme de pijnlijke overgang tussen kapitalisme naar kapitalisme. Vanuit dit gezichtspunt kunnen we zien dat de tijdelijke opkomst van het socialisme in de 20e eeuw niet het door Marx voorspelde hoogtepunt van de wereldgeschiedenis was, maar een fase in de verspreiding en ontwikkeling van het kapitalisme. Het "reëel bestaande socialisme" diende om post-feodale economieën te industrialiseren voor de wereldmarkt; het stabiliseerde rusteloze arbeidskrachten tijdens deze overgang op dezelfde manier als het Fordistisch compromis dat deed in het Westen. Het staatsocialisme en het fordisme waren beide uitdrukkingen van een tijdelijke wapenstilstand tussen arbeid en kapitaal die door de neoliberale globalisering onmogelijk is geworden.

Vandaag staat het ongebreidelde vrije-markt-kapitalisme op het punt de laatste eilanden van sociaal-democratische stabiliteit op te slokken, waaronder zelfs Zweden en Frankrijk. Overal waar linkse partijen aan de macht zijn gekomen met de belofte het kapitalisme te hervormen, zijn zij uiteindelijk gedwongen geweest een neoliberale agenda uit te voeren, inclusief bezuinigingsmaatregelen en repressie. Bijgevolg heeft hun machtsovername volksbewegingen van hun dynamiek beroofd, terwijl rechtse reactionairen zich als rebellen konden voordoen om in te haken op de onrust onder de bevolking. Dit verhaal heeft zich herhaald in Brazilië met de Arbeiderspartij, in Griekenland met Syriza, in Nicaragua met de regering Ortega (en zie je nu (2021) op grote schaal in Oost Europese landen en ook Nederland zie je het, denk aan PVV en FvD).

Het enige andere model voor een "revolutionaire" regering is het schaamteloze staatskapitalisme van China, waar elites zich net zo schaamteloos verrijken ten koste van de arbeiders als in de Verenigde Staten. Net als de USSR voordien bevestigd China dat het staatsbestuur van de economie geen stap in richting van egalitarisme is.

De toekomst zal misschien neoliberale immobilisatie, nationalistische enclaves, totalitaire geleide economieën of de anarchistische afschaffing van het eigendom zelf inhouden - het zal waarschijnlijk al die dingen inhouden - maar het zal steeds moeilijker worden om de illusie in stand te houden dat welke regering dan ook de problemen van het kapitalisme zou kunnen oplossen voor wie dan ook behalve een bevoorrechte enkeling. Fascisten en andere nationalistena maken gretig gebruik van deze ontgoocheling om hun eigen vormen van uitsluitings-socialisme te promoten; we moeten niet de weg voor hen effenen door het idee te legitimeren dat de staat de werkende mensen zou kunnen dienen als hij maar goed bestuurd zou worden.

Sommigen hebben betoogd dat we conflicten met voorstanders van autoritair communisme moeten opschorten om ons te concentreren op meer directe bedreigingen, zoals het fascisme. Maar de wijdverbreide angst voor links totalitarisme heeft fascistische rekruteerders hun belangrijkste gespreksonderwerpen gegeven. In de strijd om de harten en geesten van hen die nog geen kant hebben gekozen, kan het alleen maar helpen om onze voorstellen voor sociale verandering te onderscheiden van de voorstellen van stalinisten en andere autoritairen.

In de strijd van het volk tegen kapitalisme, staatsgeweld en fascisme moeten we evenveel gewicht toekennen aan de strijd tussen verschillende visies op de toekomst. Doen we dat niet, dan nemen we bij voorbaat aan dat we verslagen zullen worden voordat een van deze visies vrucht kan dragen. Anarchisten, Mensjewieken, Socialistisch-Revolutionairen en anderen hebben na 1917 op de harde manier geleerd dat het niet voorbereiden op de overwinning nog rampzaliger kan zijn dan het niet voorbereiden op de nederlaag.

Het goede nieuws is dat revolutionaire bewegingen niet hoeven te eindigen zoals de Russische

Revolutie dat deed. Er is een andere manier.

In plaats van te streven naar staatsmacht, kunnen we ruimten voor autonome plekken creëren, door de legitimiteit van de staat te ontnemen en de capaciteit te ontwikkelen om rechtstreeks in onze behoeften te voorzien. In plaats van dictaturen en legers kunnen we wereldwijde rizomatische netwerken opbouwen om elkaar te verdedigen tegen iedereen die macht over ons wil uitoefenen. In plaats van naar nieuwe vertegenwoordigers te kijken om onze problemen op te lossen, kunnen we basisverenigingen creëren die gebaseerd zijn op vrijwillige samenwerking en wederzijdse hulp. In plaats van door de staat geleide economieën, kunnen we nieuwe commons oprichten op een horizontale basis. Dat is het anarchistische alternatief, dat in de jaren dertig in Spanje had kunnen slagen als het niet was platgewalst door Franco aan de ene kant en Stalin aan de andere. Van Chiapas en Kabylië tot Athene en Rojava, alle inspirerende bewegingen en opstanden van de afgelopen drie decennia hebben elementen van het anarchistische model in zich opgenomen.

Voorstanders van staatsoplossingen beweren dat ze efficiënter zijn, maar de vraag is - waar zijn ze efficiënter in? Er zijn geen sluiproutes naar bevrijding; die kan niet van bovenaf worden opgelegd. Als we echte gelijkheid nastreven, moeten we ons organiseren op een manier die dit weerspiegelt, door macht te decentraliseren en elke vorm van hiërarchie te verwerpen. Door lokale projecten op te zetten die in staat zijn in de onmiddellijke behoeften te voorzien door middel van directe actie en solidariteit, en deze op wereldschaal met elkaar te verbinden, kunnen we stappen zetten op weg naar een wereld waarin niemand over een ander kan heersen. Het soort revolutie dat we willen kan niet van de ene dag op de andere plaatsvinden; het is het voortdurende proces van het vernietigen van alle machtsconcentraties, van de huiselijke sfeer tot het geëringste gebouw.

Naarmate de crises van onze tijd intenser worden, zullen nieuwe revolutionaire gevechten uitbreken. Anarchisme is het enige voorstel voor revolutionaire verandering dat zichzelf niet heeft bezoedeld in een zee van bloed. Het is aan ons om het te actualiseren voor het nieuwe millennium, anders zijn we allemaal veroordeeld tot herhaling van het verleden.

Deze tekst is een aangepaste versie van het boek, *The Russische contrarevolutie*. U kunt het hier gratis downloaden of een gedrukt exemplaar bestellen bij AK Press.

Hetzij de Staat voor altijd, die het individuele en plaatselijke leven verplettert, die op alle gebieden van de menselijke activiteit de macht overneemt, die zijn oorlogen en zijn binnenlandse machtsstrijd met zich meebrengt, zijn paleisrevoluties die slechts de ene tiran door de andere vervangen, en onvermijdelijk is er aan het einde van deze ontwikkeling... de dood!

Of de vernietiging van staten, en nieuw leven dat opnieuw begint in duizenden centra op het principe van het levendige initiatief van het individu en de groepen en dat van de vrije overeenkomst.

De keuze ligt bij jullie!*Peter Kropotkin, De Staat: Zijn Historische Rol*

[staat](#), [autoriteit](#), [politiek](#), [organisatie](#), [eenheidsfront](#)

From:

<https://www.anarchisme.nl/> - **Anarchisme.nl**

Permanent link:

https://www.anarchisme.nl/namespace/er_bestaat_niet_zoiets_als_een_revolutionaire_regering

Last update: **11/11/21 08:13**